

Hotărârea nr.7 din 5 octombrie 2024

privind contestarea înregistrării candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan la alegerile pentru Președintele României din anul 2024

Publicată în Monitorul Oficial nr.1015 din 10.10.2024

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Irina-Loredana Gulie	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea contestației formulate de domnul Talpoș Ioan împotriva înregistrării candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan la alegerile pentru Președintele României din anul 2024.

2. Contestația a fost înregistrată la Curtea Constituțională la data de 4 octombrie 2024 și formează obiectul Dosarului nr. 3036F/2024, la care au fost atașate propunerea de candidatură a domnului Geoană Mircea-Dan și Decizia nr.17D din 3 octombrie 2024 privind înregistrarea candidaturii și a semnelui electoral ale domnului Geoană Mircea-Dan pentru alegerea Președintelui României din anul 2024, transmise de Biroul Electoral Central cu Adresa nr. 103D/BEC/P.R.2024 din 4 octombrie 2024, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 9219 din 4 octombrie 2024.

3. În temeiul dispozițiilor art.52 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art.68 alin.(1) din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, contestațiile se soluționează fără înștiințarea părților, cu participarea obligatorie a reprezentantului Ministerului Public, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

4. În motivarea contestației, domnul Talpoș Ioan susține, în esență, că din decizia de înregistrare a candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan nu rezultă în mod concret, nici din preambul și nici din dispozitiv, care condiții de fond și de formă au fost constatate ca fiind îndeplinite pentru înregistrarea candidaturii independente, ci doar se prezumă îndeplinirea condițiilor legale, neexistând mențiuni exprese cu privire la verificarea acestora de către Biroul Electoral Central. În acest sens, se susține că din decizia de înregistrare nu rezultă dacă depunerea candidaturii s-a făcut în termenul legal, dacă propunerea de candidatură a fost semnată de către candidatul independent sau dacă a fost însoțită de declarația de acceptare a candidaturii, de declarația de avere și de interese și, respectiv, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, astfel cum prevede art. 27 lit. c) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României. De asemenea, se mai susține că din decizia de înregistrare a candidaturii lipsește precizarea că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru a candida, în sensul art. 27 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 370/2004, respectiv precizarea funcției și a profesiei candidatului.

5. Autorul contestației critică decizia de înregistrare a candidaturii pe motiv că aceasta nu cuprinde mențiuni exprese privind respectarea numărului minim de 200.000 de susținători pentru înregistrarea unei candidaturi, îndeplinirea condițiilor legale referitoare la vârsta minimă de 18 ani de către persoanele care au semnat listele de susținători, la data semnării, precum și a condițiilor legale de către persoanele care au întocmit listele de susținători. În acest sens, se mai susține că decizia de înregistrare a candidaturii este nelegală și viciată, pe fond și formă, existând suspiciunea că personalul Biroului Electoral Central nu a avut timpul fizic de verificare „a câteva milioane de liste de semnături” și se solicită Curții Constituționale verificarea listelor de susținători.

6. Se mai susține că toată campania de strângere de semnături pentru candidatul independent Geoană Mircea-Dan a fost realizată cu nerespectarea legilor în vigoare și a Constituției, dat fiind faptul că Asociația „Mișcarea Țara Renaște!” nu a avut calitatea de operator de date cu caracter personal, în sensul Legii nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. În acest sens, se arată că

există o suspiciune cu privire la colectarea și deținerea nelegală a datelor cu caracter personal ale susținătorilor în baza cărora s-a înregistrat candidatura.

7. Ca mijloace de probă, în vederea soluționării contestației, domnul Talpoș Ioan anexează, în copie, Decizia nr.17D din 3 octombrie 2024, emisă de Biroul Electoral Central, a cărei anulare o solicită, precum și înregistrări cuprinzând extrase din articole de presă referitoare la anunțul candidaturii independente a domnului Geoană Mircea-Dan la alegerile pentru Președintele României din anul 2024.

8. Prin Adresa nr. 9237 din 4 octombrie 2024, Curtea Constituțională a solicitat Biroului Electoral Central, în copie certificată, procesul-verbal care atestă verificarea listelor de susținători depuse în susținerea candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan la alegerile pentru Președintele României din anul 2024, precum și întrunirea numărului de cel puțin 200.000 alegători prevăzut de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 370/2004.

9. Prin Adresa nr. 118C/BEC/P.R.2024 din 4 octombrie 2024, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 9238 din 4 octombrie 2024, Biroul Electoral Central a înaintat, în copie certificată, Procesul-verbal privind depunerea listelor de susținători ai candidatului independent Geoană Mircea-Dan, înregistrat cu nr. 95C/BEC/P.R.2024 din 3 octombrie 2024.

10. Dezbaterile au avut loc în ședința din data de 5 octombrie 2024, ora 17:00, în prezența reprezentantului Ministerului Public, doamna procuror Loredana Brezeanu, fiind consemnate în Încheierea din 5 octombrie, ora 17:00, când Curtea, având nevoie de timp pentru continuarea dezbaterilor, în temeiul art.393 din Codul de procedură civilă coroborat cu art.14 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus continuarea dezbaterilor pentru aceeași zi, ora 21:00, dată la care a pronunțat prezenta hotărâre.

CURTEA,

examinând contestația în raport cu prevederile Constituției, ale Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

11. Potrivit dispozițiilor art.146 lit.f) din Constituție, ale art.37 și 38 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.807 din 3 decembrie 2010, precum și celor ale art.31 alin.(1) și (2) din Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze contestația privind înregistrarea candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan, candidat independent la alegerile pentru Președintele României din anul 2024.

12. Curtea reține că atât condițiile de eligibilitate, cât și impedimentele constituționale pentru a fi ales în funcția de Președinte al României au fost calificate, în jurisprudența anterioară a Curții Constituționale, ca fiind prevăzute expres și limitativ în Constituție și în Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

13. Potrivit art. 37 din Constituție, coroborat cu art. 16 alin. (3), art. 36 și art. 40 alin. (3) din Constituție, au dreptul de a fi aleși pentru funcția de Președinte al României cetățenii cu drept de vot care, până în ziua alegerilor inclusiv, au împlinit vârsta de cel puțin 35 de ani, au cetățenia română și domiciliul în țară și cărora nu le este interzisă asocierea în partide politice. Totodată, conform art. 28 din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 37 din Constituție pentru a fi alese, cele care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României, precum și persoanele care, la data depunerii candidaturii, au fost condamnate definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea. Condițiile legale pe care trebuie să le îndeplinească propunerile de candidați (candidaturile) la alegerile pentru Președintele României sunt prevăzute la art. 27 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(2) Propunerile se fac în scris și vor fi primite numai dacă: a) sunt semnate de conducerea partidului sau a alianței politice ori de conducerea acestora, care au propus candidatul sau, după caz, de candidatul independent;

b) cuprind prenumele și numele, locul și data nașterii, starea civilă, domiciliul, studiile, ocupația și profesia candidatului și precizarea că îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a candida;

c) sunt însoțite de declarația de acceptare a candidaturii, scrisă, semnată și datată de candidat, de declarația de avere, declarația de interese, de o declarație pe propria răspundere a candidatului în sensul că a avut sau nu calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, precum și de lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători”.

14. Contestatorul critică faptul că din decizia de înregistrare a candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan nu rezultă în mod concret care condiții de fond și de formă au fost verificate și constatate

ca fiind îndeplinite pentru înregistrarea candidaturii independente, ci doar se prezumă îndeplinirea condițiilor legale pentru înregistrarea candidaturii, neexistând mențiuni exprese cu privire la verificarea acestora de către Biroul Electoral Central.

15. În legătură cu aceste susțineri, analizând Decizia nr.17D din 3 octombrie 2024, emisă de Biroul Electoral Central, Curtea reține că aceasta conține în mod expres precizarea faptului că înregistrarea candidaturii independente a domnului Geoană Mircea-Dan la funcția de Președinte al României, precum și a semnului electoral, s-a făcut în urma analizei semnului electoral și a dosarelor de candidatură depuse, cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de art. 4 și 27-30 din Legea nr. 370/2004, și că Biroul Electoral Central a avut în vedere pentru constatarea îndeplinirii condițiilor legale, inclusiv dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (3) și ale art. 37, precum și pe cele ale art. 28 din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, Curtea reține că decizia Biroului Electoral Central a fost emisă în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (10 lit. b) teza întâi și ale art.29 alin. (1) din legea precitată, care circumstanțiază competența Biroului Electoral Central de a verifica și constata îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru candidaturi.

16. Totodată, analizând documentele de candidatură ale domnului Geoană Mircea-Dan, înaintate, în copie, de către Biroul Electoral Central, rezultă că acestea conțin propunerea de candidatură, semnată olograf de către candidatul independent Geoană Mircea-Dan, declarația de acceptare a candidaturii, declarația de avere și declarația de interese, precum și declarație pe proprie răspundere în sensul că acesta nu a avut calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, astfel încât susținerile contestatorului sunt neîntemeiate.

17. Contestatorul critică și faptul că listele de susținători au fost întocmite cu nerespectarea condițiilor legale referitoare la data semnării, numărul minim de susținători, vârsta minimă a acestora, precum și la persoanele care au întocmit listele de susținători.

18. Cu privire la contestarea veridicității semnăturilor susținătorilor, Curtea constată că o asemenea susținere este neîntemeiată.

19. Analizând documentația aflată la dosarul cauzei, inclusiv „Procesul-verbal privind depunerea listelor de susținători ai candidatului independent Geoană Mircea-Dan, pentru alegerea Președintelui României din data de 24 noiembrie 2024”, înregistrat cu nr. 95C/BEC/P.R.2024 din 3 octombrie 2024, rezultă că, odată cu depunerea candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan pentru funcția de Președinte al României, s-au atașat și listele cuprinzând semnăturile susținătorilor în număr de 481.500, iar Biroul Electoral Central, prin personalul tehnic auxiliar, a verificat și a constatat îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 27 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu privire la numărul minim de susținători. Astfel fiind, nu există vreun motiv care să infirme rezultatul verificărilor efectuate de Biroul Electoral Central privind veridicitatea semnăturilor. De altfel, răspunderea juridică pentru nerespectarea legii în legătură cu întocmirea listelor de susținători revine celor care au întocmit aceste liste, conform art. 27 alin. (3) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia: *„Lista susținătorilor este un act public, sub sancțiunea prevăzută de art. 292 din Codul penal. Lista sau listele susținătorilor trebuie să cuprindă data alegerilor, prenumele și numele candidatului, precum și prenumele și numele, data nașterii, adresa, denumirea, seria și numărul actului de identitate și semnătura alegătorilor care susțin candidatura. În finalul listei persoana care a întocmit-o este obligată să facă o declarație pe propria răspundere prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor. Modelul listei susținătorilor și al declarației pe propria răspundere sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege”* [a se vedea în acest sens și Hotărârile Curții Constituționale nr. 31 din 6 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 20 noiembrie 2000, nr. 39 din 6 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 24 noiembrie 2000, nr. 5 din 1 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 8 noiembrie 2004 sau nr. 6 din 22 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 24 septembrie 2019, paragraful 12]. **Curtea mai reține că nu are atribuția ca ea însăși să verifice listele de semnături.** Potrivit art. 27 alin. (3¹) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Lista susținătorilor prevăzută la alin. (3) se depune într-un singur exemplar original la Biroul Electoral Central”*. De asemenea, potrivit art. 29 alin. (1) și (2) din aceeași lege, *„(1) Biroul Electoral Central verifică îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de prezenta lege pentru candidaturi, înregistrează candidaturile care îndeplinesc aceste condiții și respinge înregistrarea candidaturilor care nu îndeplinesc condițiile legale. (2) Înregistrarea și respingerea înregistrării candidaturilor de către Biroul Electoral Central se fac prin decizie, în termen de cel mult 48 de ore de la depunerea acestora”*. Întrucât în prezenta cauză nu au fost prezentate motive de natură să demonstreze nelegalitatea verificărilor efectuate și, respectiv, a înregistrării candidaturii contestate, Curtea urmează să respingă criticile formulate.

20. În legătură cu susținerea potrivit căreia campania de strângere de semnături pentru candidatul independent Geoană Mircea-Dan a fost nelegală, dat fiind faptul că Asociația „Mișcarea Țara Renaște!” nu a avut calitatea de operator de date cu caracter personal, în sensul Legii nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 19 iunie 2018, Curtea reține că reglementarea prelucrării datelor cu caracter personal se regăsea în Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 12 decembrie 2001, act normativ abrogat prin Legea nr. 129/2018, care, potrivit art. VIII, creează cadrul instituțional necesar aplicării în România în principal a prevederilor art. 51-55, art. 57-59, art. 62, 68, 77, 79, 80 și ale art. 82-84 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

21. Or, Curtea reține că în faza contestării înregistrării sau neînregistrării candidaturilor, după caz, competența sa vizează îndeplinirea de către candidați a condițiilor de fond și formă pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României. Regulamentul antereferit nu vizează condițiile de fond și formă privind înregistrarea candidaturii, astfel încât, sub acest aspect, contestația formulată este neîntemeiată [a se vedea în acest sens Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 22 septembrie 2019, paragraful 11, precitată, Hotărârea nr. 17 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 25 septembrie 2019, paragrafele 13-15, Hotărârea nr. 18 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 25 septembrie 2019, paragrafele 14 și 15, Hotărârea nr. 19 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din 26 septembrie 2019, paragrafele 12-14, Hotărârea nr. 20 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din 26 septembrie 2019, paragrafele 13 și 14, Hotărârea nr. 22 din 25 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 784 din 26 septembrie 2019, paragrafele 122 și 13, sau Hotărârea nr. 25 din 25 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 784 din 26 septembrie 2019, paragrafele 11-13).

22. În legătură cu susținerile referitoare la faptul personalul Biroului Electoral Central nu a avut timpul fizic de verificare „a câteva milioane de liste de semnături”, Curtea constată că acestea reprezintă simple afirmații de natură subiectivă ale contestatorului, fără a fi prezentate argumente de natură să susțină pretinsa încălcare a textelor legale invocate, fiind exprimate doar suspiciuni cu privire la modalitatea concretă de verificare a listelor de susținători. Or, asemenea afirmații nu sunt de natură să probeze nelegalitatea înregistrării candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan la alegerile pentru Președintele României din anul 2024, prevalând constatările cuprinse în „Procesul-verbal privind depunerea listelor de susținători ai candidatului independent Geoană Mircea-Dan, pentru alegerea Președintelui României din data de 24 noiembrie 2024”, înregistrat cu nr. 95C/BEC/P.R.2024 din 3 octombrie 2024. De altfel, o critică referitoare la organizarea modului de lucru al Biroului Electoral Central nu poate fi reținută, fiind de competența Biroului Electoral Central să își stabilească modul concret în care își desfășoară activitatea de verificare a semnăturilor, aspect ce nu intră în competența Curții Constituționale (a se vedea, în acest sens, Hotărârea nr. 20 din 24 septembrie 2019, antereferită, paragraful 18).

23. Cât privește solicitarea autorului contestației, de verificare a listelor de semnături, aceasta nu intră în competența Curții Constituționale. Potrivit art. 27 alin. (3¹) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Lista susținătorilor prevăzută la alin. (3) se depune într-un singur exemplar original la Biroul Electoral Central.*” De asemenea, potrivit art. 29 alin. (1) și (2) din aceeași lege, „(1) *Biroul Electoral Central verifică îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de prezenta lege pentru candidaturi, înregistrează candidaturile care îndeplinesc aceste condiții și respinge înregistrarea candidaturilor care nu îndeplinesc condițiile legale. (2) Înregistrarea și respingerea înregistrării candidaturilor de către Biroul Electoral Central se fac prin decizie, în termen de cel mult 48 de ore de la depunerea acestora*” (a se vedea, în acest sens, Hotărârea nr. 5 din 22 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.774 din 24 septembrie 2019, paragraful 9).

24. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.f) din Constituție, al art.11 alin.(1) lit.B. a), al art.37 și 38 din Legea nr.47/1992, precum și al art.31 alin.(1) și (2) din Legea nr.370/2004, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația formulată de domnul Talpoș Ioan privind înregistrarea candidaturii domnului Geoană Mircea-Dan, candidat independent la alegerile pentru Președintele României din anul 2024.

Hotărârea este definitivă, se comunică Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din 5 octombrie 2024.